1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 72.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 7 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **35** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

VERGADERING van den RAAD der Gemeente Assen, op Donderdag den 8 September 1853 des avonds te zeven ure.

De ARRONDISSEMENTS BETAALMEESTER te Assen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende den loop dezer maand ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald de tractementen over het 3e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de Leeraren van de Hervormde Eeredienst, de Onderwijzers der lagere scholen enz.; terwijl de tractementen der Ambtenaren buiten de Hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respective Heeren Ontvangers der Directe Belastingen betaalbaar zijn gesteld.

ASSEN, 3 September 1853.

H. J. OOSTING.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Wij zijn nog niet verlost van de Oostersche kwestie!

De Sultan, die bang was, toen de Russische sabel werd uitgetrokken om het verwarde politieke kluwen door te hakken, zit nu vóór het vredes-tractaat, door zijne getrouwe vrienden! gesteld en door den Czaar geteekend, en maakt allerlei aanmerkingen en conditiën. Hij mogt, onzes bedunkens, wel wat voorzigtiger zijn, trouwens de Czaar kon het eens goedvinden, om zijne handteekening onder het verzoeningsdocument door te halen, en zijne tachtigduizend, op oorlog beluste krijgslieden, het teeken te geven, ten einde op te rukken naar het Rijk der „Halve Maan." Dan zou het weer zijn, een om hulp roepen uit den treuren, maar dan zou, b.v, bij Oostenrijk, dat inmiddels ook gewapend aan de grenzen van Servië op den uitkijk staat, wel eens weinig lust kunnen bestaan, om den knibbelenden „Grooten Heer" bij te springen. Engeland en Frankrijk boden gewis hunne goede diensten weder aan, maar de Czaar zou hun kunnen toevoegen: „gij besteedt uwe belangelooze vriendschap aan een onwaardigen." Bedaarde Staatkundigen, die zich niet zoo spoedig door allerlei geruchten tot hoop of vrees laten verleiden, blijven echter op het behoud des vredes rekenen. Zij beweren, dat de Westersche Mogendheden vrede willen, en des noods liever den „Grooten Heer" een weinig kleiner zien maken, dan Europa voor diens oud en verwaarloosd Rijk het zwaard te doen trekken.

De Sultan, dralende met zijne naamteekening onder het vredes-tractaat, heeft misschien het oog op de Egyptische hulpvloot en op zijn leger, dat dagelijks meer en meer door de hulp van vreemde officieren wordt georganiseerd, terwijl ook vrijwilligers uit onderscheidene oorden der wereld te Constantinopel aankomen, ten einde in de gelederen der Muselmannen plaats te nemen. Wij vreezen echter, dat de „Beheerscher der geloovigen" eene slechte kansrekening maakt, als hij daarop zoo veel vertrouwt. Terwijl hij eenige vertooning van magt maakt, nu die eigenlijk niet meer te pas komt, vraagt elke dag eene som voor oorlogskosten, tot wier betaling men vergeefs alle kisten en kasten rondsnuffelt, en zoo zal elke dag eene finantiële aderlating zijn, waarvan de naweeën duchtig zullen worden gevoeld. En die vrijwilligers uit Europa! die krijgslieden, gloeijende van verontwaardiging over de luimen van den Russischen Czaar en bezield met medelijden voor den armen „grooten Heer!" Die onderdanen van Pius IX, die Rome verlaten, met behoorlijke paspoorten in den zak, om onder de banier der „halve maan" tegen de Kozakken te strijden! „Maar," zegt men welligt op onzen spottenden uitroep, „de Paus ligtte toch voor die dappere en oorlogzuchtige Romeinen, de zinsnede uit de Nachtmaals-bulle, waarbij allen worden geëxcommuniceerd, die eenigen bijstand verleenen aan Turken en Sarracenen! Hij deed dit, opdat ook R. Catholijken den Sultan hulp zouden mogen verleenen tegen den Czaar — tegen den Czaar, dien men toch alleen geen sleutelbewaarder kon laten van de zoogenaamde „heilige plaatsen!" Wij antwoorden hierop: „dwaasheid zou het zijn van Pius IX, als hij Rusland's toorn opwekt, door Turkije bij te staan met een handvol Romeinen — eenige muggen in den grooten Turkschen brouwketel. Maar de Paus zal wel andere redenen hebben, om ettelijke zijner beminde onderdanen in oorlogsdrift te brengen voor de koperen sleutels van het „Heilige Graf." Hij heeft in het grijze Rome, de stad der godsdienstige vereeniging van millioenen „geloovigen", een aantal kinderen, die wel woelig en hartstogtelijk zijn, maar het voorwerp hunner hulde en genegenheid geenzins kiezen in hem, die zich noemt den Stedehouder van Christus, — kinderen, die ook in 't minst niet aandoenlijk worden door Pauselijke bullen, brèves enz. enz. enz., en die alleen in ontzag zijn te houden door Fransche sabels. Dat mobiele volkje, 't welk alles is, behalve R. Catholijk, trekt naar Constantinopel, eigenlijk uit nijd over het zich steeds verlengend verblijf der bemoeial-achtige Franschen, die weinig omslag maken, om een onrustigen Romein door een kogel uit Rome's tranendal te helpen, en de Paus, veinzende de ware oorzaak niet te kennen, althans er geen woord van reppende, vindt het plan der politieke tinnegieters en nachtelijke avonturiers zeer prijsselijk, en staat met paspoorten in de hand, om die beleefdelijk uit te deelen aan hen, die lijden aan Turkomanie. De „groote Heer" zal zich nu wel verwonderen over de broederlijke genegenheid van Pius IX, maar als hij eens goed kennis heeft gemaakt met de woelzieke vrienden van Rome, zich hartelijk — beklagen!

De Koningin van Engeland schijnt te Dublin zeer welkom te zijn en zich in die hoofdstad goed te vermaken. Dagelijks bezoekt zij de Tentoonstelling en ontvangt daar en overal de hartelijkste bewijzen van des Volks genegenheid. Volgens berigten uit Ierland, neemt de armoede daar zeer af, 't geen voorzeker ook bijdraagt, om het verblijf der Koninklijke familie in een Land, welks ellende en armoede schier tot een spreekwoord werd, te veraangenamen.

De Engelsche dagbladen deelden dezer dagen eene briefwisseling mede, gevoerd tusschen den Engelschen Gezant te Madrid, Lord Howden, den Engelschen Minister van Buitenlandsche zaken, Lord Clarendon en den Generaal Lersundi, president van den Spaanschen Ministerraad, over het steeds door Engeland gevorderd regt op eene *voegzame* begrafenis van Engelsche onderdanen. De Spaansche Regering heeft vermetelheid genoeg of liever schaamt zich niet, om, onder anderen bij de begrafenis van Protestanten, ook de volgende voorwaarde te stellen: „*geene kerk, kapel of iets dergelijks, welke tot openbare of bijzondere uitoefening der godsdienst strekken, zullen op een kerkhof mogen worden opgerigt. Het is verboden daar eenige handeling te verrigten of zich van eenige teekenen of aanduidingen der uitoefening van eenige godsdienst te bedienen. En in het brengen der dooden naar de begraafplaats zal men iedere soort van staatsie of openbaarheid vermijden.*" Alzoo — de lijken van Protestanten moeten in stilte als *weggemoffeld* worden en om het best aan die voorschriften, gegeven door de alleen zaligmakende kerk, door de kerk, die zoo 't heet als eene rots staat, tegen welke de woeste golven des tijds in schuim uiteen spatten, te voldoen, zal men die in Spanje's hoofdstad als verboden koopwaar, moeten begraven, onder de bescherming van de duisternis van den nacht! — Waarlijk, de lectuur dier briefwisseling tusschen het Protestantsche Engeland en het R. Catholijke Spanje, is in onze dagen hoogst belangrijk, en heeft men in onze Tweede Kamer als ter loops over zulk Roomsch despotismus gesproken — nu is er nog eene gepaste plaats en eene geschikte gelegenheid, om den Spaanschen Generaal-Minister, met zijne onbeschaamde eischen en voorwaarden op het tooneel te brengen. Die plaats is onze *Eerste Kamer* en die gelegenheid, de *discussie* over het wets-ontwerp op de kerkgenootschappen. Wij hopen toch, dat er in dat hooge staats-collegie Protestanten zullen zijn, die de onverdraagzaamheid van de R. Catholijke Spaansche Regering tegen over eene handvol Protestanten, wat zeggen wij? tegen de *lijken* van Protestanten in een helder daglicht plaatsen en het aan de R. Catholijke leden dier Kamer eens regt duidelijk maken, *waarom* men hier zoo wakker en bevreesd is tegen het ultramontanisme. Luide moet het klinken in 's Lands raadzaal: „ziet, wat Rome is en eischt en weigert, in Landen, waar het meester is over *weerlooze* Protestanten. Dat Rome, 't welk overal de taal te arm acht, om de *kracht* der *alleen zaligmakende* en de *zwakheid* der *Protestantsche* kerk te schilderen, weigert het zielloos overschot van een Protestant, in de Roomsche hoofdstad van het Roomsche Spanje eene eenvoudige begrafenis — immers eenvoudigheid is overal het kenmerk der Protestantsche eeredienst — buiten de stad! Is dat geene minachting, terging? Maar, hoe kleingeestig, in haar, die zich zoo sterk noemt! Of is het vrees? Meent de Spaansche geestelijkheid, dat de eenvoud der Protestantsche kerk, ook in het begraven harer dooden, het hart van den Spanjaard treffen en het afkeerig zou kunnen maken van al de kostbare pracht, waarmede Rome's priesteren, tegen ruime offers van de achterblijvende nabestaanden, de dooden ten grave begeleiden?" Hoe 't zij — grievend, ja vernederend is het voor het Protestantsche Engeland, ja voor geheel het Protestantsche Europa, dat het in Spanje zoo moet *bedelen* om een eerlijk graf voor zijne dooden — in Spanje, het land, 't welk in zoo luttel opzigten Europa's eerbied en genegenheid verdient — dat in zoo menige belangrijke zaak zijn woord niet gestand deed, duizenden materiëel ongelukkig maakte, en dus niet door *goede* en *beleefde* woorden maar door *dwang* moest geleerd worden, te houden, wat het beloofde, te geven wat het schuldig is! De Minister van Groot-Brittanje, zich *moeite* gevende, om van den President van het Spaansche kabinet vergunning te erlangen, dat een Engelschman te Madrid eene *voegzame* begrafenis worde gegund!! Inderdaad — Engeland is wel nederig, maar zeggen anderen bitter en helaas! toch niet zonder reden, die Natie, de Koningin der Zeeën, wier onderdanen alle oorden der wereld bewonen, heeft haar overwigt, als Protestantsche Mogendheid, weggeworpen in den schoot van kardinaal Wisemann! Zij heeft het verdiend, als Europa smadelijk op haar wijst, terwijl zij te Madrid aan de deur van *Generaal* Lersundi staat te bedelen om de vrijheid, ten einde hare dooden bij het licht der zon en volgens de voorschriften van hare kerk, buiten de muren der stad, ter aarde te brengen!

Nederland! 't is geen wonder, bij zooveel zwakheid van sterkeren, dat Europa bewonderend op u staart, terwijl gij moedig strijd voert tegen Rome; overal om u heen weifeling, waar Pius op den toon der aanmatiging spreekt — hier de ronde taal der verontwaardiging, ten aanhoore van geheel Europa gesproken, na de beleedigende allocutie, die de Paus in het Vatikaan liet hooren en zich niet ontzag ook over te brengen in het land, waar hij in overmoed dacht te kunnen heerschen.

De keizer der Franschen is tamelijk onverwachts van Dieppe naar Parijs vertrokken, om er een Ministeraad bijtewonen. Het *waarom?* — geeft den Parijzenaars veel stof, om den tijd te dooden en verlevendigt de gesprekken in de plaatsen van openbare bijeenkomsten. Het spreekt van zelve, dat men in gedachten de Oostersche kwestie weder oprakelt en zegt dat 's keizers uitstapje daardoor werd uitgelokt. De graanprijzen blijven in sommige steden van Frankrijk de oorzaak of het voorwendsel tot onrust. De Regering van Parijs heeft den prijs van het brood gezet beneden den prijs van het graan en zal het verlies, door de bakkers te lijden, later vergoeden. 't Is te wenschen dat zij door dien maatregel de erkentelijkheid der arbeidende klasse inoogste en de rust er bij winne, want de meer vermogenden zullen het te kort betalen en de vereffening tusschen de bakkers en de Regering zal met groote moeijelijkheden gepaard gaan,

Duitschland geeft weinig belangrijk nieuws. In Oostenrijk en Pruissen drijft het militaire element boven, trouwens voor dit laatste wordt overal veel belangstelling getoond. Geen vleijend verschijnsel voor de principes, die het jaar 1848 beheerschten! Toen werden de *regten van den mensch* en *van den burger*, de *vrijheid van verkiezingen* en *van de drukpers*, in een woord, de *vertegenwoordigende Regeringsvorm*, boven alles gehuldigd, en 't geen deze voordeeligs en verecrends heeft voor de geregeerden, alomme bewierookt. Nu spreekt men, ook tegen de dolste vrijheidskraaijers: *hoofd regts — hoofd links!!* en zij doen alzoo. Geduchte reactie! Mogt men nergens den boog te sterk spannen en zoo weder vervallen van het eene uiterste in het andere!

In Belgie viert men feesten en maakt men oproer. Door de eersten brengt men geld onder de nijvere en arbeidende klasse en door het laatste haalt men de militaire magt uit de kazerne, die gewis de voorgewende oorzaak der ontevredenheid, de hooge prijs van de levensmiddelen, niet wegneemt.

Ons land biedt weinig stof aan, om dit Overzigt belangrijk te maken. De aandacht is gevestigd op de aanstaande discussien over het Wets-ontwerp op de kerkgenootschappen in de Eerste Kamer. Algemeen verwacht en wenscht men, dat genoemd Ontwerp aldaar tot wet zal worden gemaakt. Men is echter, en te regt, benieuwd, om te vernemen of de Eerste Kamer, die in haar antwoord op de Troonrede, zoo veel moeite deed om *kleurloos* te blijven, nog even sterke Platonische liefde heeft voor het „laissez-faire" op godsdienstig politiek terrein. Zij kan er van verzekerd wezen, dat de Natie door soortgelijk gevoel niet wordt beheerscht. Daarvan nadere kennis te nemen, staat in hare magt, doch het is te wenschen dat zij eene proefneming niet begeere!

De Eerste Kamer heeft haar verslag over het Wets-ontwerp op de kerkgenootschappen gereed en weldra zal zij in 't openbaar daarover spreken. De Protestantsche leden dier Kamer hebben eene gewigtige taak. Zoo ooit — straks zal de Natie met hart en oor in 's Lands vergaderzaal zijn. Wat in de Tweede Kamer gesproken *is* — wat in de Eerste Kamer gesproken *zal* worden — het blijft gegrift in het hart der Natie, het zal worden overgedragen in het hart der jeugd — het zal leven in de geschiedenis des Lands.

In de zitting der Eerste Kamer, op 1 dezer gehouden ontstond eene beleefd-pikante parlementaire schermutseling tusschen den Heer van Hall en den Heer van Rijckevorsel, naar aanleiding van het op 12 Julij 1852 gesloten tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Republiek van Costa Rica. De Heer van Rijkervorsel nam volgens gewoonte, deze gelegenheid te baat, om uit te weiden over de gezegende werking der scheepvaarts-wetten en over meer zaken, die hier eigenlijk zeer gevoeglijk onvermeld konden worden gelaten en tevens om een en ander op te disschen, vermengd met waarschuwingen en raadgevingen. De heer van Hall liet blijken, dat hem dat oude nieuws goed bekend was, dat het hier tamelijk te onpas kwam en gaf tevens de verzekering dat zoodanige raadgeving, hoe welgemeend ook, steeds zou vóórgekomen worden door tijdige uitvoering van datgene, wat goed en nuttig was.

In de volgende zitting der wetgevende Magt wachten wij de Regering op materieel gebied, even sterk en ondernemend als zij zich betoonde op kerkelijk domein.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 2 Sept. zijn ingekomen twee en veertig adressen, houdende bedenkingen tegen het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen. In dezelfde zitting is zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk VI der staatsbegrooting van 1852 (kindergelden).

— Baron Charles de Rothschild van Frankfort is door Z. M. onzen Koning benoemd tot ridder van de orde van den Ned. Leeuw.

— Den 21 Aug. wandelde de vader van het weeshuis A. van Werkhoven, te 5 ure, op de wallen der stad 's Bosch, met de weesmeisjes aan zijne zorg toevertrouwd, toen deze door een troep baldadige jonge menschen, onder het herhaaldelijk werpen van steenen, gevolgd werden, onder het vervaarlijk geschreeuw van *geuzen-bonken*, *geuzen-ketters*. — Twee steenen hebben gevoelig getroffen. — De volwassene menigte zag het zonder eenige verwondering aan.

(*Waakzaamheid.*)

— De protestantsche ingezetenen van Amsterdam houden zich onledig met het teekenen eener petitie aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal ten voordeele van het wets-ontwerp op het toezigt op de kerkgenootschappen.

— De vereeniging *Vaderland en Oranje* te Utrecht heeft een adres ten voordeele der wet op de kerkgenootschappen, ter teekening gelegd.

— De heer Lipman heeft een adres aan de Eerste Kamer gezonden, waarin hij verklaart als burger, als regtsgeleerde, als Christen en als Roomsch Kath. zich verpligt te rekenen de wet op het toezigt enz., te bestrijden.

— Z. Exc. de heer Minister voor de zaken der Roomsch Katholijke Eeredienst is dezer dagen van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Den 1 Sept. 's morgens omstreeks half acht ure is Z. M. van Amsterdam vertrokken en heeft zich over Naarden en Soest naar het kamp begeven. Nabij het kamp heeft Z. M. het rijtuig verlaten en te paard zijne reis voortgezet. De troepen stonden alle geschaard en werden terstond door den Koning geïnspecteerd, waarna zij eenige evolutien hebben gemaakt, voorbij Z. M. defileerden en weder inrukten. — Dien dag heeft Z. M. verder alles stiptelijk nagegaan, en niet verzuimd eenige doelmatige en nuttige wenken te geven. Omstreeks den avond heeft Z. M. zich naar de zijde der grenadiers-tenten begeven, waar verscheidene onderofficieren en manschappen zich met degen en baton voor het oog des Konings oefenden. Vrijdag 2 Sept. hebben de troepen, onder geleide des Konings, eene groote militaire promenade gemaakt langs het huis ter Heide, de Macadam weg, door Zeijst en langs Vollenhoven weder terug. Te 10 ure uit het kamp vertrokken, waren zij er omstreeks $2\frac{1}{2}$ ure terug. De Koning was overal met gejuich begroet. Zaturdag viel er den geheelen dag een hevige regen; gelukkig hadden de troepen rust. Zondag den 4 Sept. begaven zich reeds zeer vroeg eene ontelbare menigte menschen en rijtuigen naar het Kamp bij Zeist. Het

weder was zeer fraai. Te tien ure werden de godsdienstoefeningen door den Hervormde en Roomsch Catholijken gehouden. Ds. Bos van Soest hield voor de Hervormden eene treffende leerrede over de woorden: „geeft den Keizer wat des Keizers, maar Gode wat Godes is." Z. M. de Koning en naast hem Z. K. H. de Prins van Oranje woonden de godsdienstoefening bij. Na de godsdienstoefening werden eenige manoeuvres uitgevoerd onder kommando van den Koning, wiens forsche mannelijke stem overal heenen klonk. Nadat de Prins van Oranje, die dien dag zijn 14de jaar intrad, in een open rijtuig de gelederen onder een aanhoudend gejuich der soldaten en der toeschouwers, langs gereden was, eindigde deze plegtigheid met het defileren der troepen voor Z. M. den Koning en Z. K. H. den Kroonprins. Vervolgens liet de Koning eene groote kring formeren, en de hoofd- en andere officieren zich daar vereenigen. Met luider, voor eenieder verstaanbare stem hield Z. M. als toen een aanspraak aan de officieren, en stelde daarbij op nieuw den geliefden Kroonprins aan het Leger voor. Aan het einde der aanspraak uitte Z. M. met luider stem de kreet van Leve de Prins van Oranje. Deze wensch werd dadelijk door duizenden herhaald en onmiddelijk daarna riepen even vele stemmen Leve de Koning. Hiermede waren voor dezen dag de militaire plegtigheden geëindigd. — Naar wij vernemen is het natte weder oorzaak, dat er vele militairen in het kamp ziek worden, zoodat thans daaruit 350 liggen in de ambulance en ongeveer 200 in het hospitaal te Utrecht.

— Men verneemt, dat het verslag der commissie van rapporteurs over het ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen in gereedheid is, op 3 Sept. door de commissie is geresumeerd, en spoedig aan de regering zal worden medegedeeld.

— Te Aberdeen heeft de beeldhouwer Robert Langton de uitvinding gedaan, om daguerréotypen-beelden op hout te verkrijgen; in weinige sseconden vertoont zich een figuur, die even juist is als naar de tot dusverre gevolgde wijze. Tot versiering van stoelen, tafels en ander huisraad, kan deze uitvinding dienstig wezen.

— De WelEerw. heer J. F. Blaauw, predikant der Ned. Herv. gemeente te Rotterdam heeft voor het beroep naar Amsterdam bedankt.

's Gravenhage, 2 Sept. In de maand October aanstaande zullen onze troepen van het Limburgsche bondcontingent van wege dien bond, geïnspecteerd worden door den Pruissischen generaal von Sack, den Badenschen generaal Roggenbach en den generaal in Brunswijkschen dienst Erichsen. Van wege ons gouvernement is tot de bijwoning dezer inspectie benoemd, de kapitein Eymaal van het departement van oorlog.

Amsterdam, 5 Sept De beraadslagingen over het ontwerp van wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, zullen aanstaanden Woensdag bij de Eerste Kamer een aanvang nemen.

— Mgr. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht, heeft zijn bisdom in veertien dekanaten verdeeld en tegelijker tijd de titularissen daarvan benoemd. Hier volgt de lijst: 1o. Utrecht, deken de hr. J. Hartman, aartspriester en pastoor te Utrecht; 2o. Almelo, de hr. Engbers, aartspriester van Twenthe en pastoor te Vasse; coadjutor, de hr. Binkhorst; 3o. Amersfoort. de hr. de Beer, pastoor te Eemnes; 4o. Arnhem, de hr. Brouwer, pastoor aldaar; 5o. Culemborg, de hr. Velthuijsen, pastoor te Wijk bij Duurstede; 6o. Deventer, de hr. Beltman, pastoor aldaar; 7o. Doesborgh, de hr. Willemsen, aartspriester van Gelderland en pastoor te Duiven; 8o. Groenlo, de hr. Nijkamp, pastoor te Ulft; 9o. Groningen en Assen, de hr. Jansen, pastoor te Groningen; 10o. Heerenveen, de hr. Crasburg, pastoor te Joure; 11o. Leeuwarden, de hr. Jorna, pastoor te Harlingen; 12o. Oldenzaal, de hr. van Coevorden, pastoor te Enschedé; 13o. Zutphen, de hr. Hubers, pastoor aldaar; 14o. Zwolle. de hr. van Kessel, aartspriester van Salland, Drenthe en Groningen, pastoor te Zwolle.

— In Frankrijk is de jaarlijksche sterfte 1 op 42; in Engeland 1 op 46; in Pruissen 1 op 38; in Oostenrijk 1 op 33; in Rusland 1 op 28; in Italië 3 of 4 pct.; in Napels 4 pct. Onder de beschaafde landen is dus in Engeland, tegen verwachting, de sterfte het minste en dit in weerwil van de vele offers, die in zijn groote fabrieksteden ten grave worden gesleept. Het evenwigt wordt echter hersteld door den bijzonder gunstigen gezondheidstoestand zijner landbouw-districten.

Utrecht, 4 Sept. Gedurende de maand Aug. zijn over den Rijn-spoorweg vervoerd 56584 reizigers; opbrengst *f* 77,582,76; opbrengst der goederen *f* 12,855,50; te zamen *f* 90,438,25. Gedurende dezelfde maand zijn over den Hollandschen spoorweg vervoerd 109645 reizigers; opbrengst *f* 108,119,59; opbrengst der goederen *f* 15,039,26; te zamen *f* 123,264,85½.

— Zaturdag jl. heeft te Utrecht plaats gehad de vijfde *algemeene* vergadering van Rijks Veeartsen. De zitting, die gepresideerd werd door den heer F. C. Hekmeijer, werd door onderscheidene afgevaardigden der provinciale vereenigingen bijgewoond.

Leiden, 3 Sept. Men verneemt, dat van wege den wel-eerw. zeer gel. heer J. J. van Voorst, te Amsterdam, aan de arbeiders, werkzaam op de gronden door hem in den Haarlemmermeer-polder aangekocht, is berigt geworden, dat van alle wetenschappelijke voorwerpen, welke zij in dien grond mogten vinden, de eigendom aan hen blijft, maar dat hij alleen verlangt, dat ze die voorwerpen aan hem brengen; verder dat hij voor hetgeen hij wenscht te bezitten, meer zal betalen, dan zij er bij iemand anders voor kunnen ontvangen.

Rosendaal, 1 Sept. De werkzaamheden aan den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam worden steeds met den meest mogelijken ijver voortgezet. Heden is een aanvang gemaakt met den bouw van het station alhier, terwijl de aarden baan van de grenzen tot hier binnen weinige dagen geheel afgewerkt zal wezen. Met de onteigening gaat het naar wensch.

Oirschot, 31 Aug. De oogst valt in deze streken redelijk goed uit; rogge, gerst en haver zijn alle van goede kwaliteit en geven een middelmatig beschot; de boekweit belooft veel. De aardappelen zullen een ruim gewas opleveren, daar de ziekte zich slechts tot het loof uitgebreid heeft en de knol gaaf en smakelijk is. Niettegenstaande al deze gunstige berigten, blijven ook hier de graanprijzen steeds hoog.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Koningin Maria Christina is van Parijs naar Londen vertrokken en zal door Koningin Victoria met het gewone ceremoniëel worden ontvangen

— De kostbare verzameling van voorwerpen die aan keizer Napoleon I hebben toebehoord, en thans in bezit van keizer Napoleon III zijn, is vermeerderd met een stuk van den steen die het graf van den banneling op St. Helena dekte, welk voorwerp in 1840 door den prins van Joinville is medegebragt.

Parijs, 31 Aug. De *Patrie* deelt eenen brief mede uit Bucharest, van den 10den, volgens welke de russische troepen toebereidselen maakten het land te verlaten. Men verzekerde dat de ontruiming voor het einde van Aug. zou zijn volbragt. De troepen, die aan de oevers van den Donau waren gelegerd, waren door koortsen en besmettelijke ziekten vertiend. Er was gebrek aan genees- en verband-middelen, en de heelmeesters hadden verklaard, dat die toestand nog zou verergeren, indien de soldaten niet spoedig die plaats verlieten.

— Te Parijs en te Rennes hebben eenige zamenscholingen plaats gehad ten gevolge van de duurte des broods. De openbare magt had echter de voldoening, ze op hare enkele aanmaning te zien uiteengaan.

2 Sept. De tekst der wijzigingen door de Porte in de bevredigingsvoorstellen gevraagd, is thans bekend. Men twijfelt niet, of de veranderingen zullen door Rusland worden goedgekeurd. In een afzonderlijk *memorandum* van Reschid Pacha wordt gehandeld over de ontruiming der vorstendommen en over de verpligting, die de mogendheden zouden op zich nemen, om bij vernieuwde bezetting derzelve dadelijk tusschen beide te komen. De ontruiming lijdt geen twijfel; maar eene verpligting op zich te nemen, gelijk de Porte vraagt, dit zullen de mogendheden wel in geen geval doen.

— Vrijdag ll. waren de troepen in het kamp van Satorij aan de groote manoeuvres, toen eene hevige onweersbui met hagel opkwam. De troepen in divisien verdeeld hebben niettemin de manoeuvres voortgezet; ze hebben carrés gevormd, zich in kolonnes geschaard en de 4 groote carrés van Egypte gemaakt; eene retraite gemaakt, terwijl de hemel in vuur stond door den bliksem, en het gebulder des geschuts zich scheen te willen meten met het geratel des donders. De troepen bleven onvervaard in den storm. De maarschalk opperbevelhebber heeft de troepen over hunne houding in eene opgewekte dagorde zijne goedkeuring betuigd.

— De verkiezingen voor de departementale raden geven bijna eenparigheid van stemmen aan de kandidaten der regering; waar die eenparigheid ontbreekt nemen de prefects het de maires zeer euvel; een maire, die 25 jaar die betrekking reeds met eere vervulde, is ontslagen, omdat de kandidaat der oppositie in zijn district de meerderheid had bekomen.

— Eergisteren nacht heeft een verschrikkelijke storm gewoed in de omstreken van Versailles. Meer dan 1000 boomen zijn ontworteld. Menschenlevens heeft men daardij niet te betreuren gehad.

— Men verneemt, dat in een der jongste ministerraden de heer Abbatucci er op aangedrongen heeft, dat de schepen onzer vloot, die zich op dit oogenblik te Besika bevinden, gebruikt werden om koren te Odessa te laden en naar Frankrijk te brengen. De raad zoude dit voorstel goedgekeurd en de heer Drouin de Lhuys bevel ontvangen hebben, om den Keizer van Rusland verlof hiertoe te vragen.

3 Sept. De toestand van de graanmarkt wordt telkens beter. Overal worden de prijzen lager en op enkele punten is de daling zelfs vrij aanmerkelijk. Hoeveel zal die daling echter nog sterker worden, wanneer nieuwe granen in volle hoeveelheid op de markt komen en de ontzaggelijke aankoopen door de regering en den handel buiten 's lands gedaan de havens zullen bereiken? Men mag het er voor houden, dat men weldra reeds de tusschenkomst der regering in deze zal misbillijken; de een zal zeggen de prijzen zijn er juist door in de hoogte gebragt, de ander de regering heeft door de groote toevoeren te spoedige daling verwekt.

DUITSCHLAND.

De *Wanderer* bevat in een brief uit Galatz van den 23sten Augustus eenige merkwaardige bijzonderheden, over den toestand van de Donaumonding. Hieruit blijkt, dat 120 schepen met graan beladen in het Sulinakanaal liggen, die niet in zee kunnen komen. Daaronder bevinden zich verscheidene, die reeds sedert 4 maanden opgehouden worden. Zij liggen daar als vastgeklonken, en de ladingen zullen ten slotte over boord moeten geworpen worden. Aan de andere zijde liggen meer dan 400 schepen, die ter inlading naar Galatz en Braïla bestemd zijn, welke niet over de bank kunnen komen. Te Galatz en Braïla zijn de weinige magazijnen met granen opgevuld. Het is ongetwijfeld een toestand, waarvan de handelsgeschiedenis geen tweede voorbeeld oplevert.

— Volgens Lloyd zijn gedurende de maanden Mei, Junij en Julij 60,000 centenaars koren en andere waren in de Sulina-monding verloren gegaan. Vooral in de laatste maand verliep er geen dag waarop niet een schip strandde en een gedeelte zijner lading er bij moest inschieten.

Weenen, 2 Sept. Uit meer dan eene haven langs de Oostenrijksch-Italiaansche zeekust zijn hier brieven ontvangen, wier inhoud allen op eene daadzaak nederkomt, dat in die wateren vele Noord-Amerikaansche schepen kruissen. Men meent, dat, in geval van vijandelijkheden tusschen Oostenrijk en Zwitserland, N.-Amerika hulp en bijstand aan Zwitserland zou verleenen.

— De Keizer van Rusland en de grootvorsten worden te Olmütz verwacht, werwaarts de Keizer van Oostenrijk zich ook zal begeven.

Berlijn, 1 Sept. Men verwacht van de regering de toestemming tot den vrijen invoer van granen, om daardoor het rijzen der prijzen tegen te gaan.

— Eergisteren morgen zijn nabij het station Briesen van den spoorweg van Neder-Silezie, twee treinen tegen elkander geloopen, ten gevolge waarvan beide locomotiven en zes goederen-wagens sterk beschadigd zijn.

— Bij de tolconferentie is ontvangen eene memorie, houdende aanwijzing der grondslagen van een verdrag van koophandel, tusschen het tolverbond en Belgie te sluiten.

— Alhier is aan de cholera overleden de majoor Burg, leeraar aan de artillerie- en genie-school, en de eenige israelitische officier in het Pruissische leger.

— De groote Evangelische kerkvergadering, die eerstdaags alhier zal worden gehouden, zal door 2000 personen worden bijgewoond. Men verwacht eene demonstratie tegen de beweging der katholijke bisschoppen. Naar men zegt zullen de echtgenooten, die bij het aangaan van hun huwelijk zich verbinden hunne kinderen in de katholijke godsdienst te doen opvoeden, zooals de jongste pauselijke breve eischt, worden uitgesloten.

4 Sept. Van 2 tot 3 Sept. zijn alhier wederom aangegeven 23 cholera-lijders. Totaal 143, waarvan hersteld 2, overleden 95, in behandeling 46.

— De vredes-apostel Elihu Burritt wordt eerlang te Berlijn verwacht.

— Uit Odessa wordt geschreven, dat aldaar zooveel voorraad van koren is, dat de magazijnen dien niet kunnen bevatten en men genoodzaakt is geweest hulpbergplaatsen in te rigten, en granen in de open lucht te bewaren. Aanzienlijke hoeveelheden tarwe waren naar Frankrijk afgezonden.

Keulen, 2 Sept. Uit Elberfeld, Cleef, enz. heeft men de gunstigste berigten nopens den graanoogst, die grootendeels ingehaald en goed is uitgevallen. Rogge en weit zijn beter in kwaliteit dan vorige jaren. Garst en haver laten niets te wenschen over. De aardappelen zijn in overvloed.

Lubeck, 30 Aug. In den nacht van gisteren op heden, brak alhier in een oliemolen een brand uit, die zich met vreeselijke snelheid naar alle zijden verbreidde. Het stedelijk bestuur besloot door middel van den telegraaf van de Hamburgsche regering hulp te vragen. Deze zond ten spoedigste zeven brandspuiten met zes aanjagers en 180 brandspuitgasten per spoortrein naar Lubeck, waar zij te ruim 4 ure 's ochtends aankwamen; doch toen was gelukkig de zoo snel aangebragte hulp niet meer noodig; men was den brand meester geworden, nadat de molen en zeven huizen vernield waren.

Frankfort, 31 Aug. In Zwitserland valt de graanoogst over het algemeen gunstiger uit, dan men verwacht heeft.

ENGELAND.

Lord Palmerston heeft reeds tot tien ministeriën behoord. Hij was gedurende negentien jaren (1809—1828) minister van oorlog zonder stem in het kabinet, en gedurende vijftien jaren (1830—1834, 1835—1841 en 1847—1851 minister van buitenlandsche zaken. Derhalve is hij reeds 34 jaren in het staatsbestuur.

— Den 31 Aug. had op den Noorderspoorweg een droevig ongeluk plaats. Een exprestrein, ten gevolge van een teeken dat de lijn niet vrij was, niet kunnende voortgaan, deed de machinist het noodige om te stoppen, doch zoo groot was de kracht van den trein dat hij op de stoommachine, die als wegwijzer gebruikt werd en op dit oogenblik dwars over de lijn ging, stiet, waardoor de rijtuigen op elkander stapelden en een aantal menschen deerlijk gewond werd. De machinist ligt hopeloos.

— De West-indische mail brengt bijna een millioen dollars aan specie.

— Het Londensche weekblad de *Economist* wijst op den jongsten weekstaat der Bank van Engeland en op den tegenwoordigen stand der Engelsche geldmarkt, en doet opmerken hoe weinig de uitkomst beantwoordt aan de vroeger vrij algemeene verwachting dat de toenemende goudproductie den prijs van het geld en inzonderheid van het goudgeld zou doen dalen; de Engelsche bank toch vraagt thans nog minstens 3½ per cent rente, niettegenstaande de groote aanvoer van goud en de onverpoosde aanmunting van geld in Engeland en andere landen; en er is eerder eene verhooging van het disconto der Bank in den eersten tijd te verwachten dan eene verlaging, daar haar voorraad specie allengs afneemt.

— Mistress Harriet Beecher Stowe, de schrijfster van *Uncle Tom's Cabin*, is van hare reis naar Frankrijk, Zwitserland enz. te Londen teruggekomen, en zal aanstaanden Maandag weder naar Amerika vertrekken.

Londen, 31 Aug. De rijzing der graanmarkten in Europa, voornamelijk ten gevolge van de inkoopen door het fransche gouvernement (dat naar men verzekert de broodzetting 10 centimes verhoogen zal), geeft heden gelegenheid aan den *Times*, om over de voordeelen die het vrije handelstelsel aan Engeland verzekert uit te weiden niet alleen, maar om tevens eene toetreding tot dat stelsel te voorspellen in andere rijken, ja over geheel Europa, op grond van de jongste maatregelen, in Frankrijk genomen tot bevordering van den granen-invoer. Aldaar ziet de *Times* de vaststelling van een gering regt te gemoet, zoo als thans in Engeland.

— De verschepingen uit deze haven naar Australië waren in de afgeloopen week zeer aanzienlijk. Er liepen dertien zwaar bevrachte schepen, te zamen 7009 ton metende, uit. Geheele magazijnen vol goederen in de dokken wachten op schepen om verzonden te kunnen worden,

1 Sept. De Koningin bezoekt dagelijks de tentoonstelling te Dublin. Donderdag heeft zij met het geheele koninklijke gezin een bezoek gebragt bij den heer Dargan, die de tentoonstelling heeft daargesteld. Men weet dat die heer alleen door zijne nijverheid zich een onmetelijk vermogen heeft verworven, dat hij voor alle groote en goede ondernemingen veil heeft.

— Brieven van St. Thomas van den 3 Aug. berigten, dat er op het Engelsche eiland Tortola een negeropstand is uitgebroken. De muitelingen hebben de stad in brand gestoken. De blanken, als minderheid geen tegenweer durvende bieden, hebben de wijk genomen naar St. Thomas. De Deensche regering heeft troepen ter hulpe van het Britsche eiland gezonden.

— De voorstellen gedaan, ter regeling van de verwikkelingen tusschen Engeland en N. Amerika over de visscherijen, zijn door het kabinet van Washington verworpen. In de staatkundige wereld is men niet weinig verontrust over de stoute taal, die de Amerikaansche democraten herhaaldelijk en de gezant der Ver. Staten te Madrid, Soulé, onlangs hebben gevoerd.

— De Koningin heeft op den overtogt naar Dublin de groote werken in oogenschouw genomen, die te Holyhead tot daarstelling eener noodhaven worden uitgevoerd. Deze haven zal eene diepte van zes tot zeven vademen bij laag water en eene oppervlakte hebben van drie honderd bunders, en vier honderd schepen, waaronder zeventig linieschepen, te gelijk kunnen bevatten; zij wordt ingesloten door een steenen dijk van 5000 voeten lengte en een anderen van 2000 voeten. Om de dijken te vormen, worden dagelijks gemiddeld 5000 tonnen steen in zee gestort, waartoe sedert vier jaren reeds drie millioen tonnen gebezigd zijn. Deze steenen worden aangevoerd van een nabijgelegen rotsgebergte, waarvan men door behulp van buskruid groote stukken van 30 tot 40,000 tonnen doet springen. Deze werken hebben reeds 400,000 pd. st. gekost, en de aannemers zijn verpligt, ze over twee jaren voltooid te hebben.

— Uit een verslag van de koninklijke Britsche maatschappij tot behoeding van het leven der zeevarenden, blijkt dat gedurende 1851 op de Britsche kusten 701 schepen schipbreuk leden, en dat daarbij ten minste 750 menschen het leven verloren; en verder, dat het jaar 1852 in dit opzigt nog rampspoediger was, daar het 1100 schipbreuken opleverde, welke aan 900 menschen het leven kostten. Deze maatschappij heeft sedert hare oprigting in 1824, door hare reddingsbooten en andere hulpmiddelen nagenoeg 9000 menschenlevens helpen redden.

— Uit Dublin wordt gemeld, dat de koningin den 31sten Augustus des morgens ten 9 ure de tentoonstelling heeft bezocht; zij bleef aldaar 2 1/2 uur en bezigtigde met de meeste opmerkzaamheid de aan de fraaije kunsten gewijde afdeeling. Ten 4 ure werd bij zeer ongunstig weder eene revue in Phoenix Park gehouden. De Koningin bleef niettegenstaande den hevigen regen in het open rijtuig gezeten; prins Albert was te paard. De volgende dagen zullen tot het bezoeken der tentoonstelling en uitstapjes in de heerlijke omstreken van Dublin gebezigd worden.

BELGIE.

Brussel, 2 Sept. De togt der koninklijke familie blijft even luisterrijk. De uitstap van Brugge naar Ostende, de zeilpartij daar gehouden en het banquet zijn perfect afgeloopen. 's Avonds te Brugge terug was de stad plegtig geillumineerd. Den 31 Aug. is eene keurige historische en religieuse maskerade gehouden. Dien dag is de familie naar Gend vertrokken.

— Het besluit is hier bekend gemaakt, dat het invoerregt op granen, boonen en meel geheel is opgeheven. De prijs der granen, aardappelen en andere levensmiddelen is in Belgie overal dalende.

SPANJE.

Bij koninklijk decreet van 29 Aug. is het inbrengen en lezen van het Engelsche blad de *Times* door geheel het Rijk verboden. Zeer waarschijnlijk is de aanleiding tot dien maatregel te zoeken in de artikelen, welke de *Times* aangaande eene protestantsche begraafplaats te Madrid mededeelde.

ITALIE.

Brieven uit Rome, te Genua met de *Anatole* aangebragt, berigten, dat ten gevolge der inhechtenisneming van eenige te Fiumicino gelande uitgewekenen, andere talrijke arrestatiën in de provinciën waren bewerkstelligd; geheele familiën waren gekerkerd; geheime persen en talrijke correspondentiën zijn in beslag genomen. Onder de gearresteerde personen noemt men eenige ook in het buitenland bekende namen.

— De regering van Modena, willende zooveel mogelijk de onderdanen te gemoet komen bij de duurte der granen, heeft een kontract gesloten met buitenlandsche graanhandelaars, dat haar in staat stelt aanzienlijke hoeveelheden koren te ontvangen, die zij zal verkoopen tegen de middelprijzen van Triest, Livorno, Bologne en Parma. De eerste bezending uit het buitenland is reeds te Modena aangebragt.

Venetie, 28 Aug. Alhier zijn de graanprijzen aanmerkelijk gedaald. De magazijnen zijn met koren gevuld. De voorraad te Odessa is ook zeer groot.

NOORD-AMERIKA.

Lola Montes op nieuw gehuwd met den heer Hull heeft hare excentriciteiten nog niet vaarwel gezegd; tengevolge van een artikel, dat haar niet beviel, heeft zij den uitge-

ver van de *Daily Californian* op de pistool of op een vergiftige pijl uitgedaagd.

— Te New-Orleans is men verpligt geweest 125 lijken te verbranden, ten gevolge van de onmogelijkheid om alle dooden te begraven.

— Men verhaalde te New-York dat er eene hevige aardbeving te Cumana plaats gehad had, waarbij 4000 personen omgekomen waren. Ook in Trinidad scheen men deze beweging waargenomen te hebben.

— De Amerikanen zijn te zeer bekend wegens hunne excentriciteit, dan dat men zich tegenwoordig veel daarover verwondert. Het volgende geval verdient echter te worden vermeld: De vermaarde kweekeling van mrs. Bloomer, miss Brown, is benoemd geworden tot bedienster des goddelijken woords bij de kerk van South Butler nabij New-York. Zij heeft te Siracuse eene redevoering gehouden, waarin zij te kennen gaf het beroep te zullen aannemen.

CHINA.

Men heeft van vele kanten beweerd, dat de opstandelingen in China geneigd zouden zijn het Christendom te omhelzen. Doch dit zijn alle geruchten geweest, waarvan men nu weldra zal terugkomen. De tijdingen van sir Georges Bonham, die de opstandelingen te Nankin gesproken en zich met hen in verbinding gesteld heeft, geven ten minste reden, om hunne opregtheid ten deze zeer te verdenken. Hij gelooft, dat zij ten overstaan van Europa eene comedie spelen, ten einde ten minste van de onzijdigheid der vreemdelingen verzekerd te zijn, zoo zij hen niet op hunne zijde kunnen krijgen. De *Univers*, die het eerste gevoelen had aangekleefd en dit verspreid had, begint thans ook tot een andere meening over te hellen. Het blad deelt eenige brieven van zendelingen in het Hemelsche Rijk mede, geschreven in de maanden Junij en Julij, waaruit blijkt, dat de opstandelingen overal, waar zij niet door de waakzaamheid der vreemdelingen worden bespied, zich aan de grootste wreedheden ten opzigte van de Christenen schuldig maken. Van de vijfhonderd Christenen, te Nankin, Yang-Tcheu en Tseu-Kiang hebben zij er wel vijftig onthoofd of verbrand, terwijl zij door de meest barbaarsche handelingen de overigen noodzaakten, om Tien-Tjou te aanbidden, en al hunne kostbare voorwerpen, die tot de Katholieke eeredienst behoorden, plunderden. (*De waarheid van dit berigt schijnt betwijfeld te moeten worden, ook om dat het uit een r. katholijke bron vloeit.*)

— Het opperhoofd van den opstand in China heeft eene proclamatie uitgevaardigd waarvan het begin luidt als volgt:

„Yang, de Koning van het Oosten, opperkrijgsbevelhebber en eerste minister van staat, tevens godsdienstleeraar en bevrijder des volks, en Siao, de Koning van het Westen, tweede minister van staat, alsmede opperkrijgsbevelhebber; beiden dienaren der hemelsche dynastie van T'aeping, die van den Hemel de echte opdragt der regering ontvangen heeft, vaardigen te zamen de volgende proclamatie uit aan alle volksklassen, allen en een iegelijk uitnoodigende rustig met hunne gewone bezigheden voort te gaan. Wanneer de wil des Hemels klaarblijkelijk is, behoort het gemoed van den mensch niet tegen te streven. Daar de Hemel thans den waren souverein heeft doen opstaan om het volk te regeren, behoort het volk zijne ziel aan den vernieuwenden invloed van den waren souverein over te geven.

„Het is te bejammeren dat sedert het Chinesche rijk door de Tartaren 't onderst boven is gekeerd, het volk door hen gebragt is tot aanbidding van booze geesten en tot verwerping van den waren geest, alzoo tegen God zondigende; buitendien hebben de Tartaren het volk gedwongen het uiterlijk voorkomen van duivelen aan te nemen en zich zelf van de menschelijke gedaante te ontdoen; door alle welke daden zij zich de wraak van den hoogen Hemel hebben op den hals gehaald. Buitendien hebben zij ons volk verdrukt en ellende gebragt over de levende talenten."

DRENTHE.

Assen, 7 Sept. * Sedert eenige jaren is er sprake geweest, om de vaste goederen, behoorende tot het klooster St. Agatha, in N. Braband, te verkoopen. Zij behooren in eigendom aan den Staat; de waarde er van wordt, naar de tegenwoordige prijzen der landerijen, geschat op 4 ton gouds. Daarvan wordt jaarlijks, zoo als wij uit goede bronnen vernemen, f 1700 pacht betaald, terwijl er nog f 600 door de pachters aan tienden, enz., terugontvangen wordt. Het blijft een onoplosbaar raadsel waarom de staat niet tot den verkoop van deze goederen overgaat, te meer, omdat ze, behalve geldelijke voordeelen voor 's Rijks schatkist, veel productiever zouden worden, wanneer zij in handen van partikulieren overgaan.

— De Friezen, die met de *William and Mary* naar Amerika vertrokken zijn en door het vergaan van dat schip alles verloren hebben, roepen in een Amerikaansch blad hunne landgenooten in Amerika en het Vaderland op, om iets af te zonderen om hunnen nood te lenigen. Nog een jaar lang moeten zij alles koopen, eerst na dien tijd kunnen de door hen gekochte gronden vruchten opleveren. Zij verzoeken degenen, die hunne ongelukkige landgenooten wenschen te ondersteunen, de gelden over te maken aan de redactie van de Friesche Courant of van het Handelsblad.

— Verleden Zondag is tot predikant bij de Afgescheidene Gemeente alhier beroepen de heer *C. Steeketee* van Nieuwedorp, prov. Zeeland.

— Z. M. heeft benoemd tot Ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Norg, den heer *H. Hubenet*, meter en taxateur van den turf te Smilde.

— Men verneemt, dat op de jaarmarkt, gisteren te Norg gehouden, de prijzen van het Vee over het algemeen lager waren als op de laatstgehoudene markten. Ook merkte men niet zoovele bezoekers op als bij vroegere gelegenheden, bepaaldelijk uit de Provincie Groningen, hetgeen men toeschrijft aan de drukte, welke de landlieden hebben met het inoogsten van boekweit, garst, haver enz.

— J.l. Zaturdag heeft de plegtige installatie plaats gehad van den heer Mr. *G. L. Kniphorst* als Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Drenthe. Nadat de heer Procureur-Generaal gerequireerd had, dat de nieuw benoemde zou worden geïnstalleerd en deze door den Griffier was binnen geleid, hield de Voorzitter eene korte toespraak; hij herdacht daarbij eerst kortelijk de vroeger overledene en niet vervangene Raadsheeren Mrs. A. S. Nijsingh en G. Kniphorst en nu meer bepaaldelijk den heer Mr. *J. Walraven*, door wiens overlijden de thans weder vervulde vacature was ontstaan, schetste kortelijk diens levensloop en rigtte toen tot den nieuw benoemde het woord, deed uitkomen, hoezeer eene regterlijke betrekking verkieslijk is boven ieder andere betrekking, vooral door de vrijheid en onafhankelijkheid, welke de regterlijke ambtenaren genieten, ja zelfs boven die van Advocaat, Procureur en Notaris; deze toch hangen van hunne cliënten af en moeten dikwijls de luimen, het wantrouwen en de ondankbaarheid van deze ondervinden, terwijl zij veelal het hun wettig toekomende loon niet zonder ongenoegen kunnen bekomen. In den tegenwoordigen tijd leverden de regterlijke betrekkingen echter eene schaduwzijde op, en wel ten aanzien van derzelver duurzaamheid, doordien er welligt weldra eene nieuwe organisatie van het regtswezen in Nederland zou worden ingevoerd, en dit zeer waarschijnlijk op het lot van vele regt. ambtenaren een min gunstigen invloed zou hebben. De nieuwbenoemde had echter desniettemin de betrekking verlangd, en hij wenschte denzelven daarom zoo voor zich als nagenoeg het geheele Hof met zijne nieuwe betrekking van harte geluk, hoopte, dat hij dezelve lang met genoegen en tot heil der justitie mogt waarnemen, en beval zich en de overige leden van het Hof in zijne vriendschap en welwillendheid aan, gelijk van den anderen kant deze van harte werden aangeboden. Ten slotte verklaarde hij den heer Mr. G. L. Kniphorst voor geïnstalleerd. — Nu bekwam Jhr. Mr. A. W. van Holthe van Echten, Deken van de orde der Advocaten, het woord, hij betuigde zijn leedwezen over het verlies dat de Balie leed in den nieuwbenoemden Raadsheer, die lange jaren het oudste lid van dezelve geweest was, doch het deed hem genoegen, dat de heer Kniphorst na zoo lang de lasten en beslommeringen te hebben ondervonden, verbonden aan de regts- en notariële practijk, nu de eervolle onderscheiding genoot benoemd te zijn tot Raadsheer in het Hof van Drenthe, en hij wenschte hem hiermede ook namens de orde geluk. De heer Kniphorst bedankte den President voor de hartelijke toespraak en verklaarde dat niets hem aangenamer konde zijn dan de wijze, waarop hij hier was ontvangen, hij hoopte met lust en ijver zijn pligt te zullen volbrengen, waartoe hij den goeden God smeekte hem de noodige krachten te verleenen en hij beval zich in de vriendschap van zijne ambtgenooten aan, gelijk mede in die van de heeren der Balie, welke hij gedurende een lange reeks van jaren had leeren hoog schatten wegens haar streven naar geene andere vrijheid, dan die met orde en wet gepaard gaat.

— *Men verzoekt ons, het volgende op te nemen, hetgeen wij hopen dat overdreven moge zijn:*

Naar wij met zekerheid vernemen, heeft het volgende te Oldenzaal plaats gehad. De Israelieten daar ter stede wilden een hunner overleden geloofsgenooten, de heer *T*, begraven; deze was een aantal jaren Wethouder geweest. — Bij die gelegenheid schoolde eene menigte R. C. voor het sterfhuis te zamen, en toen men met het lijk buiten kwam, werd men met steenen begroet; de menigte vervolgde de begrafenisstoet, al werpende tot op de begraafplaats, waar zij met geweld een kruis in het geopende graf plaatsten; eenige Israëlieten moeten gewond zijn. De stedelijke politie moet daarvan in kennis zijn gesteld, doch de zaak geenzints hebben vervolgd, washalve de beleedigden zich aan hooger hand vervoegd zouden hebben. In zijn ganschen omvang is ons dit staaltje van verre gaande onverdraagzaamheid niet bekend.

— Naar men verneemt, heeft men te Meppel op nieuw een adres aan de Hooge Regering ingediend, om alsnog eene toelage te bekomen van wege het Rijk voor een derden Predikant, en heeft men inmiddels de beroeping van een adjunct-Predikant aangehouden.

* Te Oldeberkoop is, onder hoogere goedkeuring, tot onderwijzer benoemd *G. U. Veenstra*, thans te Nijelamer. Tevens kunnen we met zekerheid hierbij berigten, dat *B. van Hage*, ondermeester te Smilde, gelijk heeft gestaan met *G. Fokkens* van Veendam, maar dat de meerdere bekendheid aan laatstgenoemden dezen op de nominatie heeft gebragt.

— De leeraar bij de Chr. Afg. gemeente te Stads-Kanaal de heer *T. Veenhuizen* is naar Deventer beroepen.

— Naar men vrij algemeen verneemt, heeft de boekweit door de stormen der laatste dagen weinig geleden; dezelve belooft nog een ruimen oogst, vooral wanneer er eenige droogte volgt.

— Op de jaarmarkt, den 2 dezer te Emmen gehouden, waren aangebragt 579 stuks rundvee en 661 oude en jonge varkens. De handel was zeer levendig waardoor weinig onverkocht is gebleven. De prijzen der koeijen waren van f 30 tot f 95, van de jongbeesten van f 20 tot f 60, van de oude varkens van f 15 tot f 32, van de jonge varkens van f 5 tot f 25.

Wij ontvangen het volgende:

*** 's Gravenhage, 4 Sept.** Met veel ophef is onlangs in de Nieuwspapieren melding gemaakt van eene comparitie, welke alhier zoude zijn gehouden, met het doel, om de daarstelling van spoorwegen in het noorden van ons rijk te bevorderen en waartoe de leden door den heer *Geert Reinders*, lid der Staten-Generaal, zouden zijn opgeroepen. Wij zijn onderrigt, dat werkelijk zoodanige comparitie heeft plaats gehad, in navolging van die, welke in het vorig jaar, onder voorzitting van den heer Mr. *J. A. van Roijen*, destijds lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, over dezelfde aangelegenheid was gehouden. Hoe wenschelijk het echter zijn moge, dat de spoorweg-communicatie ook tot onze noordelijke gewesten worde uitgestekt, zoo is echter van deze bijeenkomst eveneens als van de vorige geen het minst gunstig resultaat te verwachten en kan de poging als geheel doelloos worden aangemerkt. De zwarigheid is namentlijk daarin gelegen, dat de tegenwoordige regering evenmin als vroeger de heer Thorbecke, kan noch mag besluiten concessie te verleenen, zonder *voorafgaande* waarborg voor het ten uitvoer leggen der voorgenomen werken. De regering mag dat niet doen vooral niet, na de verkregene ondervinding, dat *onvoorwaardelijk* gegevene concessien veelal gebruikt *worden*, om op het goed vertrouwen der kapitalisten te speculeren, en de zaak zelve te laten rusten, zoodra men met de speculatie zijn doel bereikt heeft. De voormalige Minister van Binnenlandsche Zaken de heer Thorbecke heeft dan ook teregt steeds en bepaaldelijk aan de vroegere commissie uit de beide Kamers geantwoord, dat hij naar aanleiding van hetgeen vroeger had plaats gehad, toen aan dezelfde ondernemers eene gelijksoortige concessie verleend was, geen regt voor zich vond, om ooit of immer eene concessie te verleenen, zonder waarborgen krachtig genoeg, om verkeerde practijken voor te komen. Geheel in overeenstemming met dit gezegde was dan ook de concessie, in dezen bedoeld, door den heer *Thorbecke* ontworpen, *woorderlijk* zoo als zij door zijnen opvolger verleend is en, hoe wenschelijk de bevordering der bedoelde spoorwegen ook zij, eene verstandige Regering zal nimmer anders kunnen handelen, en gevolgelijk kunnen pogingen, aangewend om *onvoorwaardelijk* concessie te erlangen, tot geen resultaat hoegenaamd leiden. Men zal van de tegenwoordige Regering niet verkrijgen, hetgeen de vorige, door de ondervinding daarin geleerd, volstandig had geweigerd en geene concessie erlangen, zoolang niet *voldoende* waarborgen zijn gegeven, dat die concessie niet kan worden misbruikt tot speculatie in eigen voordeel, waarbij het algemeen belang op den achtergrond geraakt, en aan de *wezentlijke* exploitatie der concessie dikwerf niet eens ernstig wordt gedacht.

* De onlangs door de Tweede Kamer der Staten Generaal aangenomen wet op de regeling der Kerkgenootschappen blijft nog steeds het onderwerp der gesprekken. De bezadigde en gematigde taal, over het algemeen bij de discussiën gevoerd, vermijding van alles, wat van godsdiensthaat of onverdraagzaamheid getuigde, heeft een zeer gunstigen indruk achtergelaten. Daarbij komt de belangrijke meerderheid, en de omstandigheid, dat Rome zijnen *eenigen* steun heeft gevonden bij het twaalftal leden, behoord hebbende tot de voormalige *Thorbeckiaansche* club, en die in de nieuwe Kamer weder zitting erlangd hebben, waaronder echter nog twee waren, die zich, zoo *binnen* als *buiten* de Kamer, *vóór* de wet hadden uitgelaten, doch ten slotte niet hebben kunnen besluiten, hunne partij te verlaten. Zoodanige elementen worden, op een of twee uitzonderingen na, in de Eerste Kamer niet gevonden, en men houdt zich dan ook in de doorgaans wel onderrigte kringen dezer stad overtuigd, dat het bedoeld wets-ontwerp in die Kamer met 25 of 26 stemmen zal worden aangenomen. Sommigen gaan zelfs zoo ver met zich te vleijen, dat er onder de verlichte Catholijken der Eerste Kamer zullen gevonden worden, die hunne stem ten voordeele der wet zullen uitbrengen. De discussie wordt tegen het midden dezer week gewacht, terwijl men verneemt, dat het antwoord der regering op de gemaakte bedenkingen in de afdeelingen bereids is ingekomen.

*** Kloosterveen, 5 Sept.** De dag van heden was voor de bewoners dezer streek een schoone feestdag. Het veel verbeterde en vergroote schoolgebouw werd voor het eerst weder voor de schoolkinderen geopend. Feestelijk was daartoe het lokaal met groen, bloemen en vlaggen versierd en werd de plegtigheid van den dag, door de aanwezigheid van den heer Burgemeester, Wethouders en Secretaris der stad, den heer Schoolopziener en vele andere belangstellenden opgeluisterd. Door den heer Burgemeester en den Predikant *Pareau* werden de leerlingen, de onderwijzer en de ouders der leerlingen op eene passende wijze toegesproken. De kinderen bedankten daarop het Bestuur der stad, in gezang, voor de fraaije school, ook de onderwijzer deed dit zoowel voor de school als zijne heerlijke woning.

Daarna werden de kinderen, ruim 150 in getal, onthaald op chocolade en koek, waartoe de noodige gelden door vrijwillige inteekening waren bijeengebragt. Nadat de kinderen vertrokken waren, vereenigden zich de aanwezige ouders, in het schoolhuis en keerden van daar, na 't gebruik van eenige verversching even voldaan als hunne kinderen naar hunne woningen terug. Des avonds werden de jonge meisjes, die de school versierd hadden, in het schoolhuis onthaald en bragten aldaar eenige vrolijke uren, in gepaste vreugde, door.

Lang zal voorzeker deze dag bij velen in geheugenis blijven, en zoo wij hopen dienstbaar worden aan de belangstelling in het onderwijs.

*** Echten, 5 Sept.** Hoe spoedig en onverwachts den mensch eenig ongeluk kan treffen, vernemen we dikwerf. Ook het volgende verstrekke daartoe ten bewijze. — Een jongeling, met name *R. Heuvelman* te Koekange, was voor eenige dagen met den zoon des huizes, waar hij als knecht diende, op den akker bezig boekweit te maaijen. De zoon hanteerde de zeis en genoemde knecht was bezig met wellen. Bij het opkomen eener donderbui ('t was op dingsdag den 23 Aug.) wilden ze huiswaarts keeren. Eenige stelen boekweit, die de knecht nog ziet staan en met de hand in der haast wil uitplukken, wil de zoon met de zeis ter neervellen, doch — met dit ongelukkig gevolg, dat hij den knecht eenen slag in het been toebrengt, waardoor de pezen boven de hiel totaal zijn doorgesneden, zoodat eene verschrikkelijke bloedstorting plaats had. Dadelijk nam hij d' ongelukkige op zijne schouderen en voerde hem alzoo naar hunne woning. Er werd oogenblikkelijk geneeskundige hulp ingeroepen, doch het schijnt dat alle aangebragte hulp niet zal baten, daar de toestand naar men zegt dagelijks verergert, en men vreest dat de ongelukkige er aan zal bezwijken.

*** Coevorden 5 Sept.** Door de zorg van den heer *J. van der Scheer*, correspondent van het afschaffingsgenootschap, is alhier een Bierhuis opgerigt. Zoo als alle zedelijke vooruitgang slechts langzaam gaat, zal ook dit slechts allengs gelukken, wij wenschen den ondernemer geluk op zijn werk, en geduld. Moge het hem gelukken, eenige aan den drank verslaafden aan de maatschappij terug te geven.

*** Oosterwolde, 5 Sept.** Men verneemt, dat de ingezetenen van Gorredijk geenszins zijn ingenomen met de keuze van 't Gemeentebestuur, betreffende den nieuwen onderwijzer, en dat er deswege een request circuleert, waarin men van zijn gevoelen doet blijken.

*** Minnertsga, 4 Sept.** Als een bijzonder iets kan het volgende worden gemeld. De heer *K. J. Krap*, molenaar te St. Jacobi-parochie, pootte op den 25 der maand Junij jl. in zijnen tuin aardappelen, op dezelfde plek, waaruit hij den vorigen dag rijpe vroege aardappelen had uitgedolven. Deze nieuw gepootte aardappelen groeiden goed op tot de ziekte kwam, waardoor het loof verteerde. Echter groeide het loof na eenigen tijd op nieuw weder op, en het heeft thans eene lengte bereikt van p.m. 2 palmen; het is zeer frisch en er zijn niet de minste sporen van ziekte aan waar te nemen. Hier zouden dus waarschijnlijk in dezelfde grond, in één saisoen tweemaal goede aardappelen verbouwd zijn, zoo niet de ziekte ware ingevallen.

Gramsbergen, 2 Sept. De tweede of groote stuw in de Vecht, nabij de Koeverdsche Vecht, vordert naar wensch; wind en weder zijn daartoe bijzonder gunstig. De benedenstuw bij Ane werkt uitmuntend. Met het Overijsselsche kanaal gaat het niet minder voorspoedig. Tot aan het Hangkotte is de vaart reeds klaar; tegen het voorjaar zal zij hoogst waarschijnlijk tot Almelo bevaarbaar zijn. Reglement en tarief zijn reeds in gereedheid. *Amst. Ct.*

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER G. BOELENS BAVINGE, Echtgenoot van
R. SWARTWOLT.
PEIZE, 2 Sept, 1853.

OOSTERHESSELEN, 3 Sept. 1853. Ontijdig bevallen van een Zoon: J. M. LESTURGEON—CASPERS.
Eenige kennisgeving.

ER WORDT GEVRAAGD

een KLEERMAKERSKNECHT, om dadelijk in dienst te treden.
Gadingmakenden vervoegen zich spoedig bij W. COOPMAN **Kleermaker** te *DROUWEN.*

DANKBETUIGING.

Namens de BEWONERS van *GEES*, die door den brand van den 22 Mei j.l. in weinige oogenblikken tijds van een groot deel hunner bezittingen werden beroofd, brengen wij U **hartelijken dank**, menschlievende Gewestgenooten, die door uwe liefdegaven het uwe tot leniging van hunnen nood hebt bijgedragen! Zoo hadden wij dan niet te vergeefs op uwe deelneming gerekend, toen wij voor onze zwaargeteisterde dorpsgenooten een beroep lieten doen op uwe weldadigheid! Onze stoutste verwachting hebt gij overtroffen. Gij hebt den roem van den Nederlandschen naam gehandhaafd, door zoo ruim en zoo mild en zoo onbekrompen de onzen te gedenken. — God geve u allen het loon uwer menschenliefde in blijmoedige zelfvoldoening te smaken, door het bewustzijn, dat eene geheele reeks van vlijtige huisgezinnen, vooral ook aan U het herstel hunner tijdelijke welvaart heeft te danken! Die God spare ook U en Uwe gemeenten, dat gij nooit door eene ramp beproefd wordt, als die een gedeelte der onze heeft getroffen!

OOSTERHESSELEN, 2 September 1853.

De Commissie, die zich belast heeft met het ontvangen en uitdeelen van giften aan de door brand geteisterde inwoners van Gees:
Mr. J. P. WILLINGE,
RUD. BRINKS,
KL. BOETTINK,
RUD. SCHOEMAKERS,
A. L. LESTURGEON.

R. HOOGENKAMP

ONDERWIJZER TE DIEVER,

vraagt eenen **Ondermeester** van EENIGEN RANG. Brieven franco.

Het HOOFDBESTUUR van het GENOOTSCHAP ter bevordering van den LANDBOUW in *Drenthe* brengt ter algemeene kennis, dat op de TENTOONSTELLING van VEE, den 19 Aug. j.l. te *Dieverbrug* gehouden bij gelegenheid van de Algemeene Vergadering van het Genootschap voor het loopende jaar, waren aangeboden:

a. Negen SPRINGHENGSTEN, als een Zwarte, 4 jaren oud, van H. FRIELING te *Noordbarge*, een bruine 10 jaren oud, van den heer SICCAMA te *Oosterbroek*, een bruine, 17 jaren oud, van J. G. FLINKERT te *Echten*, een dito, 3 jaren oud, van denzelfden, een dito, 3 jaren oud, van HENDRIK HENGSTMAN te *Ballo*, een dito, 6 jaren oud, van E. KREMER te *Exlo*, een zwarte, 3 jaren oud, van denzelfden, een zwarte, 6 jaren oud, van J. SNOEKEN te *Uffelte*, en een bruine, 4 jaren oud, van denzelfden;

dat voor ieder dezer hengsten als schadeloosstelling voor de reis *f* 5.,, is toegekend, en dat aan den bruinen zesjarigen hengst van E. KREMER de 1e premie, aan den bruinen vierjarigen van J. SNOEKEN de 2e, en aan den zwarten driejarigen van E. KREMER de 3e premie is toegewezen;

b. dat er waren aangeboden *vier* jonge HENGSTEN, waarvan echter geen goed geoordeeld is de eerste premie te verdienen, terwijl de tweede premie is toegewezen aan den bruinen anderhalfjarigen Hengst van H. FRIELING te Noord-Barge en de derde aan den derdehalfjarigen Hengst van R. BRINK te *Peizerhorst*;

c. dat er vijf HENGSTEVEULENS met de Merriën aangebragt waren, waarvan het zwarte Veulen van J. PRINS te *Dwingelo* de eerste en het bruine van de Wed. VENINGEN in *de Pieperij*, gemeente *Zuidwolde*, de tweede premie heeft bekomen;

d. dat er tien FOKMERRIEN aanwezig waren, en dat de eerste premie is toegewezen aan eene bruine vijfjarige Merrie van R. OOSTING te *Oude Molen*, gemeente *Vries*, de tweede aan eene bruine vijfjarige van E. TER HAAR te *de Wijk* en de derde aan eene zwarte zevenjarige van R. BRINK te *Peizerhorst*;

e. dat er slechts één span ingespannen paarden ter tentoonstelling is aangeboden geworden, hetwelk echter niet premiewaardig is geoordeeld;

f. dat van de zeventien aangeboden stieren de 1e premie is toegekend aan een VAALBONTEN STIER van M. HELLING te *Westerbork*, de tweede aan een zwartbonten van K. DEKKER te *Koekange* en de derde aan een dito van A. EEMTEN te *de Wijk*;

g. dat er tien jonge RUNDEREN waren aangeboden, waarvoor de 1e premie is toegewezen aan eene vaalbonte Koe van A. EEMTEN te *de Wijk* en de 2e aan eene zwartbonte Vaars van K. HAALWEIDE te *Haalweide*;

h. dat er geene WEIDE-OSSEN of KOEIJEN ter Tentoonstelling waren aangebragt;

i. dat voor de BEEREN, Engelsch ras, waarvan er zes waren aangeboden, de premie is toegewezen aan een zwartbonten Beer van A. WANNING te *Leggelo*, terwijl er slechts een Beer, inlandsch ras, is aangebragt en wel door K. S. VAN VEEN te *Ruinerwold*, aan wien de premie is toegekend;

k. dat voor de motten Engelsch ras, waarvan er vier waren aangevoerd, de premie is toegewezen aan eene gevlekte van M. A. van ROIJEN te *Vledder*, terwijl van de drie inlandsche motten een bonte van K. WILDEBOER te *Meppel* de premie heeft erlangd.

Namens het Hoofdbestuur voornoemd,
De Secretaris, J. A. WILLINGE GRATAMA.

Het HOOFDBESTUUR van het GENOOTSCHAP ter bevordering van den LANDBOUW in de Provincie *Drenthe* maakt bekend:

dat er op de door het Genootschap ten vorigen jare uitgeschrevene prijsvraag nopens de beste wijze van botermaken zijn ingekomen vier antwoorden, voorzen van de volgende zinspreuken:

1o. *Puikeboter voor en naar*
Doet ons leven honderd jaar.
2o. *Zonder vlijtigheid, etc.*
3o. *Door doen leert men.*
4o. *Ondervinding is de beste leermeesteres.*

dat van de beide eerste antwoorden dat sub 1o. vermeld wegens onvolledigheid buiten aanmerking is moeten blijven, terwijl het andere, ofschoon niet zonder verdiensten in vergelijking tot de twee overigen, geen aanspraak op bekrooning kan maken;

dat de beide laatsten en vooral het allerlaatste stuk zeer veel voortreffelijks bevatten, doch geen van beide in die mate, dat zij de premie ten volle waardig zouden zijn, dat echter hetgeen in het eene antwoord ontbreekt door het andere wordt aangevuld, zoodat beiden een goed geheel vormen; dat het Genootschap er daarom belang in stelt, beide antwoorden in eigendom te bekomen, en dien tengevolge te rade is geworden, om aan het antwoord sub 4o: *Ondervinding is de beste leermeesteres f.* 30 en aan dat sub 3o: *Door doen leert men f* 20 toe te wijzen, mits de schrijvers dier antwoorden daarin toestemmen, terwijl het antwoord desgenen, die daarin niet mogt toestemmen, onbekroond zal blijven;

En worden mitsdien de schrijvers der beide laatstbedoelde antwoorden, voor zoo ver zij de aangebodene belooning, tegen afstand van hunne verhandeling aan het Genootschap, mogten willen ontvangen, uitgenoodigd, om daarvan binnen zes weken na dagteekening dezer aan den Secretaris van het Genootschap schriftelijk kennis te geven, met autorisatie, om het naambriefje te openen; zullende, zoo binnen dien termijn, geene dergelijke kennisgeving van beiden of een hunner mogt inkomen, het er voor gehouden worden, dat zij, of wel degene hunner, die het stilzwijgen bewaart, geene bekrooning van zijne verhandeling verlangt.

Eindelijk nog maakt het Hoofdbestuur bekend, dat de onder 1o. en 2o. bedoelde antwoorden, alsmede die onder 3o. en 4o. opgenoemd, zoo derzelver schrijvers geene kennisgeving als hierboven bedoeld, binnen den gestelden termijn, bij den Secretaris des genootschaps doen, ter beschikking der belanghebbenden liggen, terwijl de naambriefjes ongeopend zullen worden verbrand.

Namens het Hoofdbestuur voornoemd,
De Secretaris, J. A. WILLINGE GRATAMA.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *NOTARIS* te Zuidhorn, zal, namens zijne PRINCIPALEN, op

MAANDAG DEN 12den SEPTEMBER EN VOLGENDE DAGEN,

aan de BOERENPLAATS van wijlen den Heer TIJMENS, op den Ham, telkens des voormiddags **bepaald om 10 uur te beginnen**, op gewone Boelgoeds-Conditiën **Verkoopen:**

1 MAHONIEHOUTEN en 5 EIKENHOUTEN KABINETTEN, 4 EIKENHOUTEN SECRETAIRES, PULPITRUMS, LADETAFELS, 1 MAHONIEHOUTEN STAANDE SPEELKLOK, loopende 8 dagen, **2 HALVE KASTKLOKKEN, 2 STOELKLOKKEN**; onderscheidene **SPIEGELS met VERGULDE LIJSTEN**, een **CANAPÉ**, diverse **EIKENHOUTEN UITTREK- en ANDERE TAFELS**, onderscheiden **KAGCHELS**, vier fraaije **PORSELEINEN STELLEN**, groote en kleine **JAPANSCHE SCHOTELS en KOMMEN**; — voorts eene aanzienlijke partij **OUDERWETSCH en ANDER PORSELEIN, FIJN GLAS, KOPER, TIN, BLIK, IJZER, en AARDEWERK; — GOUD- en ZILVERWERKEN**, waaronder **2 gouden OORIJZERS**, een **KERKBOEK met goud, 3 gouden HOROLOGIEN, KETTING, HALSSIERADEN met goud, zilveren SCHENKBORD, dito KOMFOREN, THEEPOT, BRANDEWIJNSKOPPEN, VORKEN en LEPELS**; — diverse **stellen BEDDEGOED, wollen en Japansche DEKENS, SERVETTEN, TAFEL- en andere LAKENS, mans en vrouwen LIJFSTOEBEHOOREN; MELKENKAMERS-GEREEDSCHAPPEN**, waaronder **2 karnen, 3 kaasketels,** ENZ., ENZ.

Wijders 1 PAARD, 1 MELKKOE, 1 BOERENWAGEN en het aanwezige PLUIMGEDIERTE; alles te bezien op **Donderdag** den **8sten** en **Vrijdag** den **9den** September bevorens, van des morgens 9 tot 12 en des namiddags 3 tot 5 uur, op vertooning van een BEWIJS van TOEGANG, welke tegen betaling van 25 Cents zijn te verkrijgen bij de Heeren Mrs. E. VAN EERDE en C. DE RANITZ, te Groningen, F. A. DOUMA, Landbouwer op de Hoogemeeden, en bij den ondergeteekenden Notaris.

1e Dag, Porselein-, Goud-, Zilver-, Glas- en Aardewerk.

2e Dag, Linnen-, Tafel-, Bed-, Koper-, Tin-, Blik-, en IJzergoed.

3e Dag, Lijfstoebehooren, Melkenkamer-gereedschappen, het overige **Boeren-beslag en staande Meubels.**

N.B. Koekhakkerijen en Hazardspelen worden niet toegelaten; terwijl mede geene Koek- of andere Kramen op het Heem zullen mogen geplaatst worden.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

JACOB JANS HUIZINGA en de Erven van TRIENTIEN GERRITS OLTHOF zullen op

ZATURDAG, DEN 17 SEPTEMBER

1853, des voordemiddags te elf uur, te *Roderwolde*, ten huize van B. R. WEERING, **publiek presenteren te Verkoopen:**

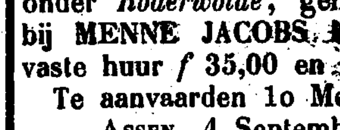

Eene **BOEREPLAATS**, zijnde BEHUIZINGE met de ONOPZEGBARE BEKLEMMING van B. 27,69,80 **LANDS** te *Matslood*, onder *Roderwolde*, gemeente *Roden*, thans in gebruik bij MENNE JACOBS HUIZINGA, doende jaarlijks aan vaste huur *f* 35,00 en vier Eendvogels.

Te aanvaarden 1o Mei 1853.

ASSEN, 4 September 1854.

H. H. VAN LIER.

OP MAANDAG DEN 12 SEPTEMBER

1853, 's avonds te 6 ure, ten huize van den Logementhouder J. WIND te *Smilde*, zal, ten overstaan van Mr. J. T. KIJMMELL, Notaris te *Westerbork*, door de ERVEN KIJMMELL worden gehouden de

TWEEDE VEILING OF PALMSLAG

van

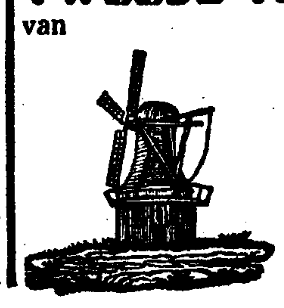

1o. De **KOORNWINDMOLEN**, met bijbehorend **HUIS en SCHUUR, HOF en KAMPEN**, staande en gelegen te *SMILDE*, bij de *VEENHOOP*; bij de INZATE gekomen op de som *f* 7570.00, te weten: de Molen met aanhoorigheden en voorste kamp op *f* 6408.00 en de achterste kamp op *f* 1162.00.

2o. De **KOORN-WINDMOLEN**, met bijbehoorend **HUIS** en **HOF**, staande en gelegen te *SMILDE* bij den *WITTERWEG*; bij de eerste veiling gebragt op de som van *f* 5575.00.

Beide (te weten de MOLENS, en niet de HUIZEN en HOVEN, welke tot Mei e. k. verhuurd zijn), om door den KOOPER te worden aanvaard op 1o NOVEMBER eerstkomende, kunnende de gemelde VOORWERPEN van nu af dagelijks door de GADINGMAKENDEN worden in oogenschouw genomen, terwijl de **CONDITIEN van VERKOOP** ter lezing liggen ter gemelder plaatse, alsmede te *Assen* in het Logement van W. SOMER.

NAGEKOMENE BERIGTEN.

's Gravenhage, 5 Sept. De Eerste Kamer heeft in hare zitting van heden, met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot opheffing der in den Molukschen Archipel bestaande beperkende bepalingen met opzigt tot den handel en de scheepvaart aldaar. — De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp op de kerkgenootschappen heeft hare verslag ter tafel gebragt. In deze zitting zijn betrekkelijk het genoemde wets-ontwerp ingekomen honderd zeven adressen houdende bezwaren daartegen en zes tot ondersteuning daarvan. Al die adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

— De Koning heeft een nieuw model voor munt-billetten vastgesteld.

— Z. M. heeft goedgekeurd het beroep van den heer *Pollen* tot Predikant te Onstwedde.

BURGERLIJKE STAND.

MEPPEL, 26 Aug.—2 Sept. Ondertr. J. Bruin en J. van S[illegible] wijk. — Bev. J. Kuiper, geb. van Veen, van z.; G. K[illegible] geb. Kroes, van z; N. Keuter, geb. Bakker, van z. — O[illegible] F. Fennema, 4 j. en 9 m. vr. geel.; H. Smit, 2 j. en 3 m. [illegible]

SMILDE, 28 Aug.—4 Sept. Bev. M. Joldertsma, geb. [illegible] Wolde, van z.; A. Klok, geb. Alberts, van z.; H. Veenin[illegible] geb. Vos, van z. — Overl. Roelof Witvoet, 40 w.; Jan [illegible] Vries, 34 w.

COEVORDEN, 28 Aug.—4 Sept. Ondertr. J. Oost en G. [illegible] Bauman. — Bev. B. Rozeman, geb. Lotterman, van z.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 6 Sept.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 0.00	Boekweit, zaad 65	N.pd.	*f* 0.00
„ N. Oml.	68	„	„ 10.50	„ „ 67	„	„ 0.00
dito.	70	„	„ 11.00	„ veen 64	„	„ 0.00
„ „ Old.	68	„	„ 10.25	„ „ 66	„	„ 0.00
„ „ „	70	„	„ 10.75	Paardeboonen.. *f*	7.25	à 7.[illegible]
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 7.70	Groene Erwten. „	9.00	à 0.0[illegible]
„ O. „	68	„	„ 0.00	Graauwe „ „	10.00	à 00[illegible]
„ „ „	70	„	„ 0.00	Koolzaad ... *f*	11.00	à 13.0[illegible]
Haver, N. dikke	40	„	„ 0.00	Gort, grove . „	10.00	à 00[illegible]
„ „	50	„	„ 4.05	Gort, parel . „	13.00	à 13.[illegible]
„ Voer	35	„	„ 0.00	Olie, raap per vat	41.00	à 00[illegible]
„ „	40	„	„ 0.00	Raapkoeken, ...		à 00[illegible]
„ Zwarte	35	„	„ 3.10	Lijnkoeken	00[illegible]	à 00.00
„ „	40	„	„ 3.60	Boter ¼ ton...	00.00	à 00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.50	Boter ⅛ „		à 00.0[illegible]
„ „ „	56	„	„ 5.80			
„ „ zomer	56	„	„ 0.00			
„ „ knob.	60	„	„ 6.00			

Tarwe algemeen lager gedaan. Rogge en Garst 10 cent lager verkocht. Roekweit merkelijk lager afgegeven. Haver met geringe aanvoer en door benoodigden (vooral de dikke) iets duurder betaald. Boonen en Koolzaad als voren. Gort niet be[illegible]

ZWOLLE, 2 Sept. Tarwe f 11,25 a f 12.75 .— Rogge f [illegible] Boekweit f 6.75 à f 7.[illegible] Boonen f 0,00 a 0,00. — Aardappelen f 1,75 a 2.45. — Boter ⅛ ton f 19.50 à 20,00; per ₰ f 80 a *f* 0,95.

STEENWIJK, 5 Sept. Rogge *f* 8.20 à 8.75. Boekweit a *f* 0.00 — Boter per ⅛ ton 20,00.

OLDEMARKT, 4 Sept. Boter ⅛ vat *f* 20,00 à 00,00.

AMSTERDAM, 5 Sept. TARWE tot vorige koersen [illegible] consumtie; 130 ₰ witb. Poolsche *f* 416; 128 ₰ bonte dito *f* [illegible] *f* 406; 127 ₰ dito *f* 395; 124 ₰ geringe bonte dito *f* 350; [illegible] ₰ dito *f* 375; 129 ₰ dito *f* 306: 126 ₰ Rijn *f* 360, — ROGGE voor binnenslands en consumtie met goeden handel tot vorige prijzen: in Entr.: 117, 118 ₰ Archangel *f* 219, 222; in Co[illegible] 121, 122, 123 ₰ Pruiss. *f* 237, 240, 243; 118, 119 ₰ D[illegible] *f* 228, 231; 116, 123 ₰ Odessa *f* 222, 242; 114, 115, 11[illegible] oude Gedroogde *f* 215, 218, 221. — GARST aangenamer; 1[illegible] n, Deensche *f* 212; 101, 103 ₰ nieuwe Oldammer Winter *f* [illegible] *f* 195. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT *f* 3 [illegible] met minder kooper; 114, 117, 119 ₰ Holsteinsche *f* 215 [illegible] *f* 232. — KOOLZAAD op het Najaar £ 1 hooger, [illegible] Voorjaar onveranderd; op 9 v. Olie in Sept. en Oct. [illegible] April £ 73. — LIJNZAAD in een d0en; 113, 114 ₰ [illegible] *f* 335. — RAAPOLIE traag in een doen; op 6w *f* 40,25; [illegible] gend *f* 39,25; 1 Oct, 40,25, 40: Nov. *f* 40,75, 50; Dec. [illegible] Mei *f* 41. — LIJNOLIE flaauw; op 6w *f* 33; Vlieg. *f* 3[illegible] Maart, April en Mei *f* 31,75, 25; Sept., Oct. en Nov, *f* 31,[illegible] HENNEPOLIE op 6w *f* 39,50, Vlieg. *f* 38,50. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 82 a 86. — LIJNKOEKEN per [illegible] stuks *f* 11 a 13,50.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de tweede helft der maand Aug., hebben bedragen per mudde: *Assen*, Rogge *f* 7.50. Boekweit *f* [illegible] *Coevorden*, Rogge *f* 8.12⁵. Boekweit *f* 7.50. *Hoogeveen* Rogge *f* 8.38⁵. Boekweit *f* 7.00. *Meppel* Rogge *f* 8.08⁵. Boekweit *f* 6[illegible] De zetting van de 6 Ned. ₰ roggebrood is laatstelijk be[illegible] *Coevorden* 59 cent. *Hoogeveen* 67 cent. *Meppel* 61 cent.

ASSEN, 6 Sept. 1853.

222ste **STAATS-LOTERIJ.** TWEEDE KLASSE.

1ste Lijst. No. 8120 *f* 2500. Nos. 3605, 2662, 4180 [illegible] ieder *f* 1000. No. 14561 *f* 400. No. 4480, 16200 en [illegible] ieder *f* 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 5 Sept. 1853.

			GEBLEVEN.				GE[illegible]
Nederl. W. S.	2½ pct.		63⅜	*Polen*, Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	76¾	*Spanje*. Oblig.	1	„	
„ „	4	„	95½	Obligatiën	3	„	
Amort. Synd.	3½	„	94½	Binnenl.	3	„	
Handelm.	4½	„	130	Amortisable			
O. I. Leening	4	„	95½	Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	109	„ Metal.	5	„	
Dito 1828/29	5	„	108½	„ „ N.	5	„	
Cert. 1831/33	5	„	98	„ „	2½	„	
Dito 1840	4	„	93¾	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	92½	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Lond.	5	„	
Cert. van dito	6	„	75⅛	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ van M. T. Sz. GRATAMA, te Assen.